

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 129. An ignorantia legis vel pœnæ annexæ allegari possit pro
excusatione in foro externo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42634

770 §. IV. Si pœna absolute imponatur delinquenti, sitque pœna Ecclesiastica, adhuc non incurritur ab ignorante pœnam esse annexam, si ignorantia illa non fuerit crassa & supina, quamvis fuerit mortaliter culpabilis, ita *Sanch. & Castrop.* contra quosdam alios; ratio est, quia hæ pœnæ requirunt, vel dolum, qui non datur sine ignorantia affectata, vel saltem contemptum, qui non est, quando aliqua diligentia adhibetur, licet omittatur major debita.

771 §. V. Aliæ pœnæ tam Ecclesiasticæ quàm Civiles, quæ non requirunt ignorantiam affectatam vel crassam, neque dolum aut contemptum, probabiliter incurritur, quamvis ignorentur, si ignorantia sit mortaliter culpabilis, quia qui vult culpam, vult hoc, quod scit aut scire potest & debet ordinariè sequi ad culpam, ideoque committens mortale incurrit pœnam inferni, quamvis invincibiliter ignoret aut non cogitet esse annexam, quia pœna illa ordinaria est, nec improporcionata culpæ. De his

p. 2. n. 1607
fol. 703.
fol. 719.
fol. 734.
fol. 951.
772

tim l. 6. T. 4. c. 2. ad d. 4. dicitur, an reservatio incurritur ab eo, qui nescit esse annexam peccato. l. autem 7. c. 17. ad d. 3. dicitur, à quo incurrantur censuræ: & d. 4., qualis actus requiratur ad incurrendum, & quænam excusent &c., ibidem c. 5. ad d. 1. dicitur, an ab ignorante incurritur irregularitas. n. 211.

Q. 129. An ignorantia legis vel pœna annexa allegari possit pro excusatione in foro externo R. Negat *Mascard.* & pauci alii, quia si lex sit promulgata, præsumitur nota: sed communissimè affirmant reliqui, nam si sit invincibilis, excusat à culpa, ergo etiam à pœna: præsumptio quidem est contra excusantem, sed inde plus non sequitur, quàm teneri probare excusationem suam, pro qua, ut conjecturæ admittantur, accedere debet juramentum de ignorantia,

tia, quod solum non sufficeret sine conjecturis vel aliis probationibus, uti communiter docent AA. apud *Castrop* supra p. 19., hinc notat *Suar.* de cens. d. 4. l. 8. in foro externo raro admitti ignorantias invincibiles juris, nisi validissimis rationibus probentur, & inde fortè est, quòd Ecclesia conversos ad fidem absolvat ab excommunicatione, quia forsàn præsumit ignorantiam pœnæ annexæ fuisse vincibilem; de hoc tamen dicetur postea l. 6., quando agetur de Confessario hominis convertendi ad fidem.

Q. 130. *An dicta de ignorantia, etiam valeant de oblivione naturali.* R. Affirmativè, nam oblivio naturalis æquivalet ignorantia invincibili, uti rectè cum aliis *Sanct.* & *Dian.* p. 3. T. 6. R. 41., inferens eum, qui ex oblivione omisit horas Canonicas, non teneri restituere fructus, quia lex pœnalis irritans acquisitionem fructuum, non obligat eos, qui sine culpa obliti sunt legis obligantis ad orandum.

DUBIUM II.

774

An metus excuset ab observatione legis.

R. Esp. Si ex metu facis, quod simpliciter malum est, peccas quidem; minuitur tamen per metum malicia, quia minuitur libertas. Interim sæpe fit, ut præcepta quædam non obligent, cum eorum observatio cederet in grave alicujus incommodum. & tunc, si ex metu talis incommodi quis tale præceptum omittat, non peccat, cum præceptum non liget. Est communis. *Vnde resolvuntur:*

I. Præceptum naturale negativum, prohibens rem intrinsecè malam, non licet violare, ne quidem ob metum mortis.

II. Metus gravis, v. g. mortis, &c. sæpe non tantum